

Innholdsfortegnelse

FORORD	13
INNLEDNING	21

DEL I

FRA IDE TIL FREDSKULTURPROGRAM	27
Drømmen om freden og kampen for et internasjonalt overordnet organ	27
Utopia	28
Visjonen	29
Folkeforbundet	29
FN	31
UNESCO og fredskultur	34
Fredskulturvisjonen – nytt millennium – nytt håp	35
Fredskulturbegrepet	36
Fredskulturprogrammet	38
FNs fredskulturår og tiår for fredskultur og ikkevold for verdens barn	39
Fredskulturmanifest	41
Kultur for fred	41
Kvinner og fredskultur	42
Nasjonale fredskulturprogram	47
FNs Høynivåforum for fredskultur	48

DEL II

HVA TRUER FRED OG SIKKERHET I DAG?	51
Koronakollaps og nytt sikkerhetsbegrep	51
Hindringer for fredskultur	56
Militær meningsløshet og maktesløshet	58
Forsvar eller fred?	61
Militarisering	62
Kriminalisering av krig	64
Krig mot terror	68
Hva skal et rikt land med krigsindustri?	73
Økonomisk krigføring – sanksjoner	75
Hybridkrig	77
Defensivt, ikke-aggressivt forsvar	78
NATO – utgått på dato	79

Å legge ned NATO.....	81
Vår «store» allierte.....	89
Stjernekrig.....	93
Norge sier nei til FN, ja til NATO.....	95
Russland, vår nabo.....	100
Naboer som venner, ikke fiender.....	111
MILJØ- OG KLIMAKRISEN.....	117
Antropocen.....	119
Moder jord.....	124
Neksus miljø – sikkerhet.....	126
Militæret og miljø.....	127
Ecocide.....	130
Matusikkerhet.....	131
Fra kapitalisme til ny grønn giv.....	134
ULIKHET OG STRUKTURELL VOLD.....	137
Ulikhet mellom menn og kvinner.....	144
ATOMTRUSSEL.....	149
Hvordan stigmatisere, avskaffe og forby atomvåpen?.....	149
Hvor mange atomvåpen fins, og hvor?.....	153
Statussymbol?.....	154
«Det kallast för terrorbalans».....	155
Bomber til bruk.....	156
Nok er nok.....	157
Førstebruk.....	158
Atomvåpenavtaler.....	159
FNs traktat om forbud mot atomvåpen, TPNW.....	162
Norge – medløper i NATOs atomvåpenstrategi.....	163
Inspirasjon til atomnedrustning.....	167
Det internasjonale atomenergibyrået, verifisering og dobbeltrolle.....	167
Miljø- og helsemessige konsekvenser.....	169
Atomvåpen og atomenergi – siamesiske tvillinger.....	172
Utarmet uran.....	174
Kvinner og atomvåpen.....	175
Med FN for atomnedrustning og utvikling.....	177
Antiatomvåpenorganisasjoner.....	178
 DEL III	
UTOPI ELLER PRAKSIS? MULIG ALTERNATIV SIKKERHETSPOLITIKK.....	181
Moder jord og matriarkatet.....	182
Heller mangfold enn enfold.....	183
Hvem ønsker vi å være?.....	184
Internasjonalt fremtidsengasjement.....	186
Mening og lykke.....	187

Endring og forandring.....	189
Positiv tenkning.....	191
Emosjonell intelligens.....	192
Ut av fundamentalisme.....	193
Sevilla-erklæringen om vold.....	194
Radikal kjærlighet – et ultimatum?.....	195
Håp.....	196
Det skapende.....	197
1. FREMME FREDSKULTUR GJENNOM UTDANNING. LÆRE Å LEVE SAMMEN.....	203
Utdanning for alle.....	204
God utvikling krever god utdanning.....	206
Min historie og din historie.....	207
Barn på flukt.....	208
Metodikk.....	210
Fredsundervisning.....	213
Nedrustningsundervisning.....	216
Det er artig å være grei.....	216
Hvordan er det med fredsundervisning i norske skoler?.....	217
Hjertets dannelse.....	219
Hvordan unngå militarisering i skolen.....	220
Å forebygge voldelig ekstremisme.....	223
Moralkodeks og etisk standard.....	223
Pakistan – Afghanistan – eksempel.....	224
Å undervise i fredskultur i Pakistan.....	231
2. FREMME BÆREKRAFTIG ØKONOMISK OG SOSIAL UTVIKLING.....	235
Fremtiden vi ønsker – FNs Agenda 2030.....	236
Matsikkerhet.....	237
Limits to growth.....	239
Å klare seg uten – hva er nok?.....	241
Finanskapitalistisk globalisering.....	242
Humant – humanistisk – humanitært.....	243
Økologisk økonomi.....	244
Hva er produktivt arbeid?.....	247
Nyttige, tåpelige og farlige jobber.....	248
Konvertering av militærindustrien.....	249
Progressiv beskatning.....	254
Garantert minsteinntekt – grunninntekt – borgerlønn.....	255
Sosial kontrakt.....	257
Demokratisk multilateralisme.....	257
3. FREMME RESPEKT FOR MENNESKERETTIGHETENE.....	261
Menneskerettighetserklæringen.....	261
Menneskerettighetsrådet.....	263
Universell periodisk evaluering, UPR.....	265
Den internasjonale domstolen, ICJ.....	265

Den internasjonale straffedomstolen, ICC.....	266
Folkerett – fredsplikt – voldsforbud.....	268
Humanitærrett – krigens «folkerett».....	268
Ansvar for å beskytte, R2P.....	270
Norge, forkjemper for folkeretten?	270
Fra fredens rett til krigens rett?.....	271
4. SIKRE LIKESTILLING MELLOM KVINNER OG MENN.....	273
Kvinnens rettigheter, ressurser og representasjon.....	274
Likestilling mellom kvinner og menn er sunt.....	275
Patriarkatets endelikt?	276
Menn og maskulinitet.....	278
Omsorgsrasjonalitet.....	282
Sikkerhetsrådsresolusjon 1325 om kvinner, fred og sikkerhet.....	282
Seksualisert vold.....	284
Feminisme – et endringsverktøy og et imperativ	285
Feministisk utenrikspolitikk	286
5. FOSTRE DEMOKRATISK DELTAKELSE.....	289
Får folket styre?	290
Demokratirangering	292
Direkte demokrati eller disiplinert demokrati.....	294
Lobbyvirksomhet.....	296
99 prosent mot én prosent	297
Flat struktur og nærdemokrati.....	298
Sentralisering svekker lokaldemokratiet	298
Militære unntaksregler.....	299
Tenke globalt – handle lokalt	300
Regionalt samarbeid	301
Nordisk samarbeid	304
6. FREMME FORSTÅELSE, TOLERANSE OG SOLIDARITET	307
Den grårosa rasen og rasisme	309
Symboler og statuer	310
Lengsel etter mening.....	311
Religiøs toleranse – tverreligiøs forståelse.....	312
Spinozas gudsbilde.....	313
Krenkelser og ydmykelser av ære, menneskeverd og verdighet	315
Etisk sinnelag	316
Medfølelse.....	317
7. FREMME FRI FLYT AV INFORMASJON OG KUNNSKAP	319
Nyheter og falske fortellinger.....	321
Språk	322
Ny informasjons- og kommunikasjonsorden	324
Pressefrihet og ytringsfrihet	325
Fredens språk – krigens språk.....	327
Bort med fiendebildene	332

Dialog – debatt – diskusjon	333
Varslere og menneskerettighetsforvarere	334
Fredsjournalistikk	336
Kvinner i mediene – kvinnelige journalister	339
Krig og kulturindustri.....	340
8. FREMME INTERNASJONAL FRED OG SIKKERHET	343
Fred med fredelige midler	345
Rett til fred	346
Fred som forutsetning for bærekraftig utvikling	349
Nedrustning, essensielt, men ikke på moten	352
Hvordan styrke den politiske viljen til nedrustning?	353
Fredskappløp eller våpenkappløp?	355
Nedrigging av nasjonal kapasitet til å føre krig	356
Preventivt diplomati.....	356
Kan FN forene nasjonene?	358
Sikkerhetsrådet	363
Menneskelig sikkerhet.....	364
Felles sikkerhet.....	365
Ikkevold	367
Pasifisme.....	371
Sivil lydighet – ulydighet	372
Fredsskatt.....	372
Fredskulturdepartement	373
Militærnekting – sivilteneste	376
Militær likestilling – på hvem sine premisser?	379
Samfunnstjeneste som ny verneplikt.....	379
Fredsbevegelsen.....	380
Fredsforskning – forskning for fred?	382
Nobels pris for fredsforfekttere	383
Nobel Summits	384
Militærløse og miljøbevisste Costa Rica – et forbilde	386
VEDLEGG.....	391
FN-dager	391
Litteraturliste	394
Forkortelser.....	412